

aan DG

cc CPO, directeur CSB, CSB-juridisch, hoofd CAD

van FG en plvFG

onderwerp Gebruik BSN voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek bij het CBS

datum 29 september 2023

Dit advies is normuitleg gericht op partijen die microdata (waaronder persoonsgegevens) leveren aan het CBS. Er bestaan verschillende meningen over de vraag of het mogelijk is om BSNs te leveren aan het CBS. We zetten in dit advies onze visie op deze mogelijkheden op een rij.

Ontvangende kant: bevoegdheid ontvangen BSN

De bevoegdheid bij het CBS om BSNs te ontvangen is geregeld in art. 34 CBS-wet. Dit artikel luidt: "De directeur-generaal kan het burgerservicenummer opnemen in een registratie en daarvan gebruik maken ten behoeve van statistische doeleinden. De directeur-generaal kan het burgerservicenummer gebruiken in contacten met personen en instanties voor zover deze zelf gemachtigd zijn tot het gebruik van dat nummer in een registratie." Dit betekent dat het CBS de bevoegdheid heeft om bronhouders om levering van het BSN te vragen indien dit gebruikt wordt voor statistische doeleinden.

Dit betekent ook dat, anders dan gebruikelijk (de hoofdregel is dat het CBS geen persoonsgegevens mag verstrekken), het BSN door het CBS mag worden verstrekt aan bronhouders om andere microdata over individuen te ontvangen. Beide bevoegdheden liggen ook in de rede, omdat het BSN het belangrijkste koppelnummer is bij de overheid. In sommige domeinen speelt het ook een belangrijke rol in de semi-overheid en het bedrijfsleven. Het BSN maakt het mogelijk om met een lage foutgevoeligheid te communiceren over populaties en bronnen te koppelen ten behoeve van de statistiek.

Verstrekkende kant: bevoegdheid tot het leveren van BSN

Het BSN is een nationaal identificatienummer in de zin van art. 87 AVG. De verwerking van zo'n nummer wordt op grond van dat artikel geregeld onder de voorwaarden die de lidstaten daaraan opleggen, onder toepassing van passende waarborgen. Art. 46 UAVG regelt dit gebruik, dat slechts mogelijk is indien bij wet in formele of materiële zin bepaald, voor de uitvoering van die wet of bij doeleinden door de wet bepaald. De Wet Algemene Bepalingen BSN-gebruik regelt het generieke kader voor het BSN inclusief de in art. 87 AVG vereiste waarborgen.

Nationale identificatienummers zijn geen bijzondere persoonsgegevens. Het BSN valt dus niet onder de reikwijdte van art. 9 AVG. Het valt wel onder de reikwijdte van de art. 5 lid 1 sub b jo. art. 89 lid 1 AVG. Dit betekent dat verdere verwerking voor onder andere statistische en wetenschappelijke doeleinden voldoet aan het doelbindingsvereiste (zie ook overweging 50 van de AVG). Dit impliceert dat een institutionele gebruiker van het BSN aan het CBS kan leveren indien deze een wettelijke grondslag heeft voor het verwerken van het BSN.

Andere aanwijzingen voor mogelijkheid tot verstrekking BSN aan het CBS

In overweging 50 van de AVG wordt de verenigbaarheid van doelen van verdere verwerking met het oorspronkelijke doel toegelicht. Zowel overweging 50 als art. 5 lid 1 sub b jo. art. 89 lid 1 AVG zijn in hun toepassingsbereik niet gelimiteerd tot bepaalde overheidsinstellingen. Een verstrekking door middel van doorzending geldt conform art. 4 lid 2 AVG ook als verwerking. Een verstrekking aan het CBS moet aldus worden gezien als een verdere verwerking met een statistisch doel.

Dit wordt bevestigd in de Memorie van Toelichting bij de UAVG, p. 37-38: “Verdere verwerking ziet in de verordening op verwerkingen van persoonsgegevens voor een ander doel dan waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld. Dit kan verwerking door één en dezelfde verwerkingsverantwoordelijke zijn, maar kan ook de verstrekking van gegevens aan een andere verwerkingsverantwoordelijke inhouden. De verwerkingsverantwoordelijke die de gegevens ontvangt, zal voor de verwerking van de ontvangen gegevens uiteraard een zelfstandige rechtsgrondslag nodig hebben als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de verordening bijvoorbeeld dat de verwerking noodzakelijk is voor de uitoefening van de taak van algemeen belang.”¹

In een recente kamerbrief van de Autoriteit Persoonsgegevens² heeft de toezichthouder geadviseerd over het gebruik van CIMS-data voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek, onder meer via het CBS. Paragraaf 3 van deze brief bevestigt de juridische houdbaarheid van deze route. Als onderdeel van CIMS-data wordt ook het BSN aan het CBS geleverd.

Er zijn partijen die in het pseudonimiseren/encoderen van het BSN een manier zien om aan levering van het BSN te ‘ontkomen’. Wij zien daar de noodzaak niet van in, maar onderschrijven dat een vervangend nummer de herkenbaarheid van betrokkene ‘onderweg’, tijdens de overdracht, lastiger kan maken, en dus kan gelden als technische/organisatorische maatregel ter mitigering van risico’s voor betrokkenen.

Dat laat echter onverlet dat de meestal noodzakelijke koppeling aan andere CBS-bronnen terugvertaling naar het BSN noodzakelijk maakt. Overigens wordt bij ontvangst door het CBS het BSN direct weer gepseudonimiseerd naar een intern pseudoniem (record identification number of ‘RIN’) waarmee nog steeds koppeling met andere bronnen mogelijk is. Dit is in overeenstemming met het vereiste uit art. 89 lid 1 AVG dat verdere verwerking is onderworpen aan passende waarborgen, waaronder pseudonimisering.

¹ Kamerstukken II 2017-18, 34 851, nr. 3.

² Brief van de Autoriteit Persoonsgegevens aan de Tweede Kamer d.d. 13 februari 2022, kenmerk z2022-06470, Adviesverzoek onderzoek oversterfte.